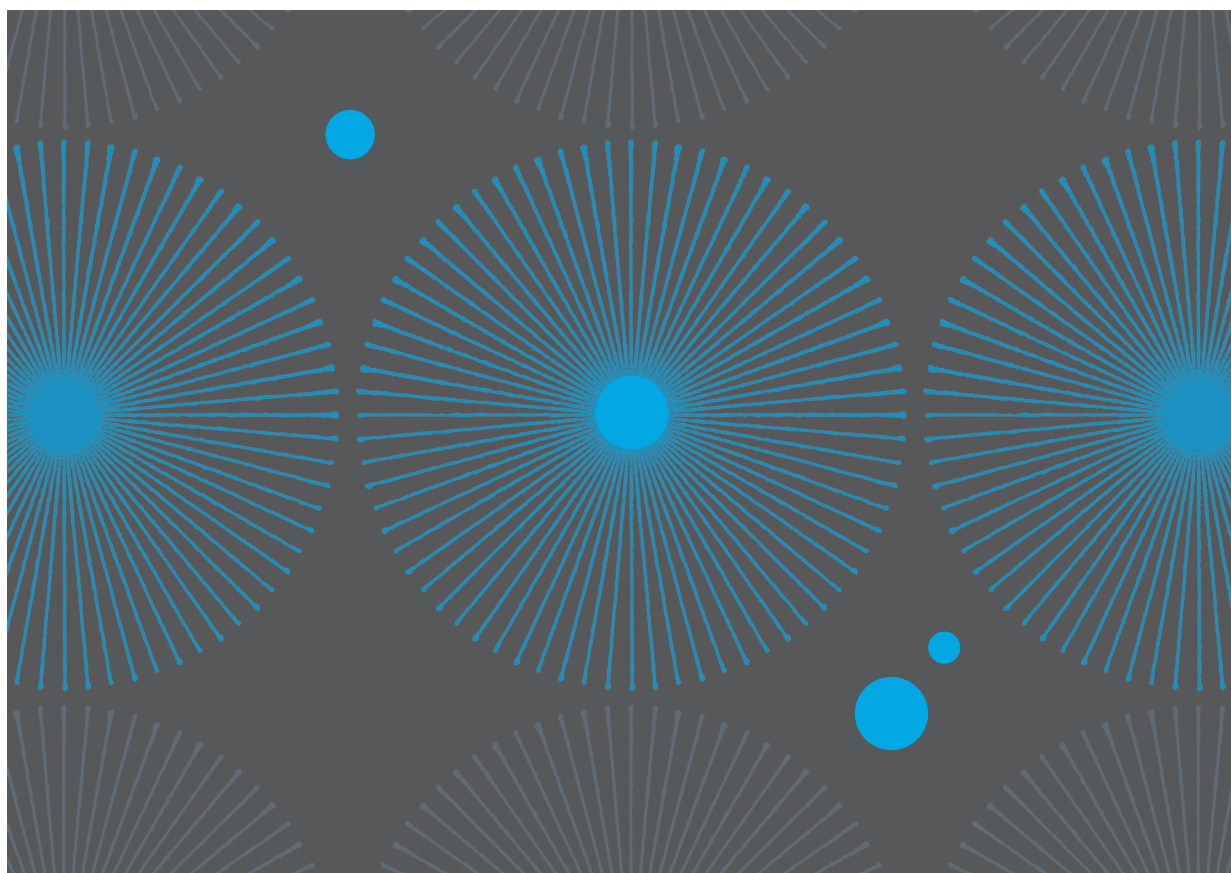


UNDERVISNING OG LÆRING

THOMAS R.S. ALBRECHTSEN (RED.)

# Professionelle læringsfællesskaber og fagdidaktisk viden



Thomas R.S. Albrechtsen (red.)

# Professionelle læringsfællesskaber og fagdidaktisk viden

Linda Ahrenkiel, Thomas R.S. Albrechtsen (red.), Dorthe Carlsen, Roland Hachmann, Rune Hansen, Andy Hargreaves, Peter Holmboe, Merete Storgaard Jensen, Majbritt Skriver Laustsen, Judith Warren Little, Birgitte Lund Nielsen, Morten Rask Petersen, Ane Qvortrup, Lee S. Shulman og Lotte Tangaa Tjalve

### **Professionelle læringsfællesskaber og fagdidaktisk viden**

1. udgave, 1. oplag, 2016

© 2016 Dafolo A/S og forfatterne

Kapitel 2 er oversat af Simon Hastrup efter *Knowledge and Teaching: Foundations of the New Reform*. © by President and Fellows of Harvard College, 1987.

Kapitel 3 er oversat af Simon Hastrup efter *Professional Community and Professional Development in the Learning-Centered School*. © by the National Education Association, 2006.

Kapitel 4 er oversat af Simon Hastrup efter *Professional Capital and the Future of Teaching*. © by Taylor & Francis, 2013.

Serieredaktion: ph.d. Andreas Rasch-Christensen

Forlagsredaktion: Astrid Hjorth Balle

Manuskriptet er fagfællebedømt og pointgivende i den bibliometriske forskningsindikator. Bedømmelsesudvalget består blandt andre af: ph.d. Rasmus Alenkær, ph.d. Camilla Brorup Dyssegaard, dr.pæd. Niels Egelund, ph.d. Preben Kirkegaard, ph.d. Christian Quvang, ph.d. Thomas R.S. Albrechtsen, ph.d. Finn Wiedemann, ph.d. Simon Skov Fougat og ph.d. Mads Bo-Kristensen.

Læs mere om den videnskabelige redaktion, fagfællekorpsset og vurderingsprocessen på [www.dafolo.dk/undervisning](http://www.dafolo.dk/undervisning).

Omslagsdesign: Studio Sabine Brandt

Grafisk produktion: Dafolo A/S, Frederikshavn

Dafolos trykkeri er svanemærket.

Dafolo har i sin miljømålsætning forpligtet

sig til en stadig reduktion af

ressourceforbruget samt en reduktion


af miljøpåvirkningerne i øvrigt.

Der er derfor i forbindelse med denne udgivelse

foretaget en vurdering af materialevalg og

produktionsproces, så miljøpåvirkningerne

er mindst mulige.

 Svanemærket trykkeri 50410816

Kopiering fra denne bog kan kun finde

sted på de institutioner, der har indgået

aftale med COPY-DAN, og kun inden for

de i aftalen nævnte rammer.

Forlagsekspedition:

Dafolo A/S

Suderbovej 22-24

9900 Frederikshavn

Tlf. 9620 6666

Fax 9843 1388

E-mail: [forlag@dafolo.dk](mailto:forlag@dafolo.dk)

[www.skoleportalen.dk](http://www.skoleportalen.dk) - [www.dafolo-online.dk](http://www.dafolo-online.dk) - [www.dafolo-tools.dk](http://www.dafolo-tools.dk)

Serie: Undervisning og læring

ISSN 2246-3259

Varenr. 7481

ISBN 978-87-7160-186-2

# Indhold

Kapitel 1 • Introduktion .....	5
<i>Af Thomas R.S. Albrechtsen</i>	
Kapitel 2 • Viden og undervisning: Grundlag for den nye reform.....	15
<i>Af Lee S. Shulman</i>	
Kapitel 3 • Professionelle fællesskaber og professionel udvikling i den læringscentrerede skole .....	47
<i>Af Judith Warren Little</i>	
Kapitel 4 • Professionel kapital og undervisningens fremtid.....	99
<i>Af Andy Hargreaves</i>	
Kapitel 5 • På vej mod udvikling af professionelle læringsfællesskaber i matematik .....	125
<i>Af Rune Hansen</i>	
Kapitel 6 • Professionelle læringsfællesskaber – i dansk? .....	137
<i>Af Dorte Carlsen</i>	
Kapitel 7 • Didaktisk rekonstruktion og samarbejde i naturfag .....	151
<i>Af Linda Abrenkiel og Morten Rask Petersen</i>	
Kapitel 8 • Professionelle læringsfællesskaber i digitale miljøer.....	165
<i>Af Roland Hachmann og Peter Holmboe</i>	
Kapitel 9 • Faglig vejledning og deprivatisering af praksis .....	177
<i>Af Thomas R.S. Albrechtsen</i>	
Kapitel 10 • Professionel læring gennem undersøgelse af elevernes læring – eksempler fra QUEST/naturfag.....	191
<i>Af Birgitte Lund Nielsen</i>	
Kapitel 11 • Ledelse af vidensprocesser i skolens læringsfællesskaber .....	205
<i>Af Merete Storgaard Jensen</i>	
Kapitel 12 • Professionelle læringsfællesskaber i daginstitutionsregi .....	219
<i>Af Ane Qvortrup, Majbritt Skriver Laustsen og Lotte Tangaa Tjalve</i>	
Om forfatterne.....	232



## Kapitel 12

# Professionelle læringsfællesskaber i daginstitutionsregi

Af Ane Qvortrup, Majbritt Skriver Laustsen og Lotte Tangaa Tjalve

På et personalemøde i en daginstitution fremlægger en medarbejder en situation fra praksis for en gruppe af sine kolleger. Medarbejderen fortæller om en gruppe drenge, som ofte kommer i konflikt med hinanden, når de hopper på legepladsens trampolin. Medarbejderen har gentagne gange forsøgt at løse konflikterne mellem drengene, men ender ofte med at sende drengene væk fra trampolinen. Derfor rådfører hun sig med sine kolleger for at få nogle redskaber til at kunne håndtere konflikten. Kollegerne spørger nysgerrigt ind til fortællingen for at få mere viden om konflikten: "Hvilken leg leger drengene på trampolinen? Hvilke drenge er med i legen? Hvad siger du til drengene, når de bliver kedede af det eller uvenner? Hvordan guider du dem i legen?" Under snakken går det op for personalet, at de alle oplever aktiviteter på trampolinen som noget, der medfører mange konflikter mellem børnene. Det er således ikke kun praksisfortællerens udfordring, men en generel problematik, som kræver et fælles fokus fra hele personalegruppen. Derfor fortsætter gruppens drøftelser om, hvorfor trampolinen er populær i børnegruppen, og hvordan konflikterne om trampolinen kan minimeres. En medarbejder udtaler: "Drenge vil gerne slås og bryde med hinanden, så hvordan hjælper vi dem til at gøre det på en måde, så de ikke bliver uvenner?" En medarbejder fortæller, at hun har læst en artikel på BUPL's hjemmeside, som omhandler slåskultur. Hun siger: "Vi skal lære dem at bryde og lære dem nye måder at sige fra på. Jeg forestiller mig, at vi godt kunne organisere nogle lege på trampolinen, som lærer dem at bryde på en ordentlig måde." En anden supplerer: "Vi skal guide dem undervejs og lære dem at respektere hinanden og høre efter, når andre siger fra eller siger stop." Gruppen aftaler, at de vil lave et pædagogisk forløb, hvor fokus er på "den gode og lærerige slåskultur". Forløbet skal vare 14 dage, og den medarbejder, der fortalte om situationen på personalemødet, bliver tovholder på og facilitator af forløbet, som evalueres ved det næstkommende personalemøde.